

Információs szupersztráda

INTERNET – a hetedik kontinens

A Zrínyibe beköszöntött a XXI. század.

Segítségre van szükséged egy matekpélda megoldásához? Sakkjátszmát szeretnél folytatni amerikai vagy japán partnerekkel? Részt vennél egy interkontinentális csevegésben? Bejárnád a Louvre termeit a számítógép előtt ülve? Minderre lehetőség van az iskolában a számítógépes világhálózat segítségével!

Az Internet őst a 70-es években hozták létre az Egyesült Államokban, eredetileg katonai céllal. De hamarosan a civil szervezetek vették át a vezető szerepet, s a 80-as évekre egy rohamosan fejlődő, az egész világot átfogó számítógépes hálózattá vált. Manapság négyhavonta megduplázódik a felhasználók száma. Ha ilyen ütemben folytatódik a növekedés, akkor 2003-ra a világon mindenki valamilyen kapcsolatban fog állni az Internettel! Telefonálni, tévét, videofilmet nézni, árut rendelni manapság is lehet a segítségével.

Mivel az Internet technológia embargós volt Magyarország számára, az Információs Infrastruktúra Fejlesztési Program (IIF) keretein belül 10 évvel ezelőtt megkezdődött egy független, országos számítógépes hálózat kialakítása, főleg a felsőoktatási intézmények és a megyei könyvtárak között. Ebbe a programba kapcsolódott be 1990-ben a Deák Ferenc Megyei Könyvtár. Baranyai György igazgatóhelyettes kitartó és akadályokat nem ismerő törekvéseinek köszönhetően 1992-ben megnyílt az út a középiskolák számára, hogy a megyei könyvtáron keresztül belépjenek az IIF hálózatba.

A Zrínyi már ebben az időszakban megragadta a lehetőséget. A kezdeti nehézségek leküzdése után 1993-tól teljes mértékben használhattuk az IIF-et. Akkor még telefon és modem segítségével kapcsolódtunk a hálózathoz.

1992-ben megszűnt az embargó, Magyarország is teljes jogú tagja lehetett az Internetnek. Ez átalakította az IIF programot, az önálló fejlesztések helyett átvette a világhálózat technológiáját.

A Zrínyiben is sikerült előbbre lépni. Addigi munkánk elismeréseként lehetőségünk nyílt a lassú és drága telefonos-modemes összeköttetést mikrohullámú kapcsolatra felcserélni. 1994 őszétől kezdve már az épület tetején látható parabolaantenna kapcsolja össze az iskolát a megyei könyvtár számítógépes hálózatával és az Internettel. A rendszer teljes kiépítése azonban még igényelt némi munkát. A szükséges számítógépes programok 1995-re érkeztek meg, az idén tavasszal pedig megkaptuk a jogot ahhoz, hogy egyszerre több gépen is használhassuk az Internetet. Így a számítástechnikát tanuló osztályok a tanév végén már belekóstolhattak a világhálózat által nyújtott lehetőségekbe.

Megrázó élményt jelentett, amikor másodperceken belül válaszolt hívásunkra egy amerikai számítógép. Megtörtént, hogy a képernyőn keresztül folytatott beszélgetésbe bekapcsolódott Jimmy - Ausztráliából. S közben, a felhasználóktól függetlenül a számítógépek adogatták át egymásnak az információcsomagokat országról-országra, kontinensről-kontinensre.

Jelenleg az 5-ös teremben lévő számítógépek segítségével lehet használni az Internetet. A teremből koaxiális kábel vezet a 39-es fizika előadó hátsó falánál lévő

”forgalomirányító” (router) számítógéphez, amely a mikrohullámú átvitelt vezérli. A gép szokatlan elhelyezésének oka az, hogy közel kell lennie a parabolaantennához.

A megyei könyvtárhoz érkező hullámok egy dipólusantennán, majd egy újabb routeren keresztül jutnak el a könyvtár ORSO nevű számítógéphez, amely bérelt telefonvonalon továbbítja az információt Budapestre, az MTA Számítástechnikai Alkalmazási Kutatóintézetében lévő hazai Internet-központba. Ezen keresztül aztán a világhálózat több, mint 40 millió számítógépét tudjuk elérni. Sajnos a Zalaegerszeg-Budapest közötti bérelt vonal nagyságrendekkel lassúbb adatátvitelt tesz lehetővé, mint a mikrohullámú összeköttetés. Ez erősen korlátozza lehetőségeinket. Reméljük, a nyáron ez a gondunk is megoldódik, s összettel már minden osztályban megtanulhatják a diákok az Internet használatát.

Mit jelent az Internet a számunkra? Egy új korszak kihívását, az információ forradalmát. Jelentősége a könyvnyomtatás, a telefon, a rádió, a tévé megjelenéséhez mérhető. A haladás üteme felgyorsult, évszázadok helyett évtizedek, számunkra már évek alatt megváltozott a világ. S most, a XX. század végén, ami tegnap még friss tudásnak számított, mára elavul. A tudás pedig hatalom, segítségével használhatjuk ki a társadalom által nyújtott lehetőségeket, s teremthetünk magunknak újabb módokat az érvényesüléshez. Aki nem tud ehhez alkalmazkodni, aki nem tudja ezt a maga számára felhasználni, menthetetlenül elbukik.

Juhász Tibor
juhaszt@orso.dfmk.hu

